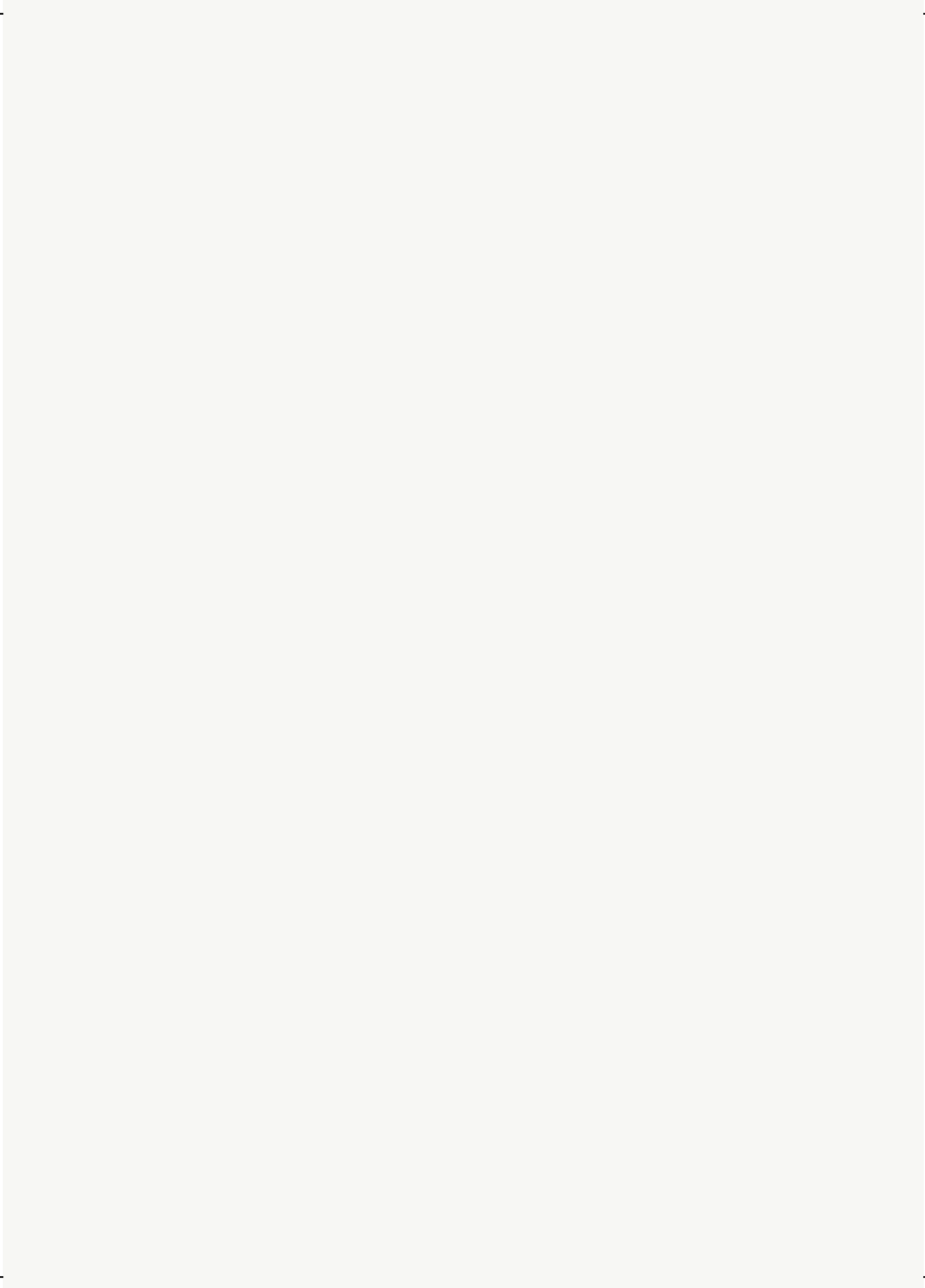

Analiza wydatków na psychiatrię w Polsce

4,2 miliarda na psychiatrię dzieci
i młodzieży pod lupą

Spis treści

Słowo wstępu - cel badania	4
Finansowanie badania	6
Metodologia	6
Interpretacja danych	8
Komentarze eksperckie	17
Osoby Autorskie	20

1. Słowo wstępu – cel badania

W obliczu kryzysu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w Polsce, jako Fundacja GrowSPACE podjęliśmy inicjatywę analizy rzeczywistego finansowania tego obszaru przez państwo. Na podstawie wniosku o dostęp do informacji publicznej uzyskaliśmy dane dotyczące rozstrzygnięcia konkursu Ministerstwa Zdrowia na przyznanie 4,2 miliarda złotych przeznaczonych na inwestycje w psychiatrię dzieci i młodzieży. Celem raportu jest ocena zakresu, przejrzystości i zgodności tych wydatków z diagnozowanymi potrzebami systemu ochrony zdrowia psychicznego młodych pacjentów.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2023 roku w Polsce działało 660 placówek opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży – o 26,4% więcej niż rok wcześniej. Najwięcej z nich stanowiły ośrodki I poziomu referencyjnego (465), oferujące pomoc psychologiczną i psychoterapeutyczną. Najwięcej placówek zlokalizowano w województwie mazowieckim. Średnio jedna poradnia przypadała na 2005 dzieci i młodzieży – o 190 mniej niż rok wcześniej.

Poradnie udzieliły ponad 1 mln porad, z czego 97% dotyczyło zdrowia psychicznego, a 3% leczenia uzależnień. Liczba hospitalizowanych dzieci wzrosła o 15%, osiągając ponad 17,5 tys. przypadków. Najwięcej dzieci leczono na oddziałach psychiatrycznych – 10,2 tys. Średni czas hospitalizacji w oddziałach dziennych wynosił 79 dni, a w psychiatrii sądowej aż 168 dni.

Najczęściej diagnozowano zaburzenia rozwojowe (33,7%), zaburzenia lękowe i stresowe (18,2%), zaburzenia nastroju (10,5%) oraz zaburzenia zachowania i emocji (14,5%). Zanotowano także 4400 przypadków leczenia uzależnień, o 37% więcej niż dwa lata wcześniej.

Pomimo rozwoju sieci poradni, system boryka się z problemami: rosnącym obciążeniem szpitali, brakiem kadry specjalistycznej, dużymi różnicami regionalnymi i długimi kolejkami – sięgającymi nawet 630 dni. Wciąż zbyt mało dzieci ma dostęp do wczesnej i lokalnej pomocy psychicznej.

Równocześnie, jako Fundacja GrowSPACE w raporcie „Mapa psychologów szkolnych” (2024) wykazaliśmy, że 308 gmin w Polsce nie zatrudniało żadnego psychologa w szkołach, a w skali kraju istniało 2306 wakatów na stanowiskach psychologa szkolnego przy 7344,25 etatach obsadzonych. Brak wczesnej interwencji na poziomie edukacyjnym prowadzi do eskalacji problemów psychicznych, które następnie trafiają do systemu ochrony zdrowia, w tym szpitali psychiatrycznych, już w zaawansowanej fazie kryzysu.

Nasze działania wpisują się również w kontekst wcześniejszych deklaracji politycznych. W maju 2021 roku przewodniczący Platformy Obywatelskiej, Donald Tusk, stwierdził publicznie, że „każda złotówka wydana na propagandę w TVP powinna zostać przesunięta na psychiatrię dziecięcą”. Raport ten ocenia, czy te zapowiedzi znalazły odzwierciedlenie w rzeczywistej strukturze wydatków oraz czy środki publiczne przeznaczone na psychiatrię dziecięco-młodzieżową zostały rozdysponowane w sposób skuteczny, transparentny i proporcjonalny do potrzeb.

1. Komenda Główna Policji, Statystyki dotyczące prób samobójczych osób do 18. roku życia, dane za lata 2021–2023, udostępnione przez Biuro Rzecznika Praw Dziecka podczas konferencji prasowej 20.01.2025 r.

2. Biuro Rzecznika Praw Dziecka, Podsumowanie danych nt. samobójstw i prób samobójczych dzieci i młodzieży w 2024 roku, konferencja prasowa Biura ds. Zapobiegania Zachowaniom Samobójczym, 20 stycznia 2025 r.,

3. Fundacja GrowSPACE, Mapa psychologów szkolnych 2024. Raport ogólnopolski, dostęp: [Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju \(2021\). „Preventing Harmful Alcohol Use”. \[https://www.oecd.org/en/publications/preventing-harmful-alcohol-use_6e4b4ffb-en/full-report.html\]\(https://www.oecd.org/en/publications/preventing-harmful-alcohol-use_6e4b4ffb-en/full-report.html\) \[Dostęp na dzień 27.04.2025\]](https://www.oecd.org/en/publications/preventing-harmful-alcohol-use_6e4b4ffb-en/full-report.html) (raport opublikowany 04.09.2024 r., dane zebrane na podstawie sprawozdań JST i MEIN)

4. Donald Tusk, wypowiedź z konferencji prasowej Platformy Obywatelskiej, 21 maja 2021 r., cyt. za: TVN24, „Tusk: każda złotówka wydana na TVP powinna trafić do psychiatrii dziecięcej”.

5. Główny Urząd Statystyczny, Raport „Zdrowie i ochrona zdrowia w 2023 r.” dostęp: https://stat.gov.pl/files/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5513/1/14/1/zdrowie_i_ochrona_zdrowia_2023.pdf?utm_source=chatgpt.com

1.1. Finansowanie badania

Niniejszy raport został przygotowany przez Fundację GrowSPACE w ramach niezależnego działania analitycznego i watchdogowego, mającego na celu ocenę zasadności i przejrzystości wydatkowania środków publicznych przeznaczonych na psychiatrię dzieci i młodzieży.

Badanie jest finansowane ze środków pozyskanych w ramach Konkursu **Funduszu Obywatelskiego im. Ludwiki i Henryka Wujców**, organizowanego przez Fundację dla Polski. Fundusze te służą wspieraniu organizacji społeczeństwa obywatelskiego prowadzących działania na rzecz kontroli obywatelskiej, przejrzystości życia publicznego i obrony praw człowieka.

Dzięki otrzymanemu wsparciu możliwe było m.in.:

- złożenie formalnych wniosków o dostęp do informacji publicznej,
- opracowanie i weryfikacja danych otrzymanych z Ministerstwa Zdrowia,
- analiza danych w kontekście polityk publicznych,
- przygotowanie raportu wraz z jego publikacją i udostępnieniem opinii publicznej.

2. Metodologia

Badanie zostało przeprowadzone przez zespół ekspercki Fundacji GrowSPACE w celu uzyskania i analizy informacji publicznej dotyczącej sposobu wydatkowania środków w wysokości 4,2 miliarda złotych przeznaczonych przez Ministerstwo Zdrowia na inwestycje w psychiatrię dzieci i młodzieży. Zastosowaliśmy metodę kwerendy administracyjnej opartej na wnioskach o udostępnienie informacji publicznej (UDIP), zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Wnioski kierowane były od czerwca 2024 do czerwca 2025.

Wnioski o dostęp do informacji publicznej skierowaliśmy do Ministerstwa Zdrowia. Chodziło o rozstrzygnięcie konkursu nr FM.SIS.03.PSYCH.2024 dotyczący dofinansowania zadań w zakresie budowy, przebudowy, modernizacji lub doposażenia infrastruktury strategicznej podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, realizowanych na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Na podstawie art. 14 ust. 2 ustawy o Funduszu Medycznym oraz § 20 ust. 1 Regulaminu konkursu, Minister Zdrowia w dniu 30 czerwca 2025 r. zatwierdził listy rankingowe obejmujące:

1. Listę projektów strategicznych o wartości od 2 mln zł do 50 mln zł,
2. Listę dużych projektów strategicznych o wartości powyżej 50 mln zł, z maksymalną kwotą dofinansowania wynoszącą 200 mln zł.

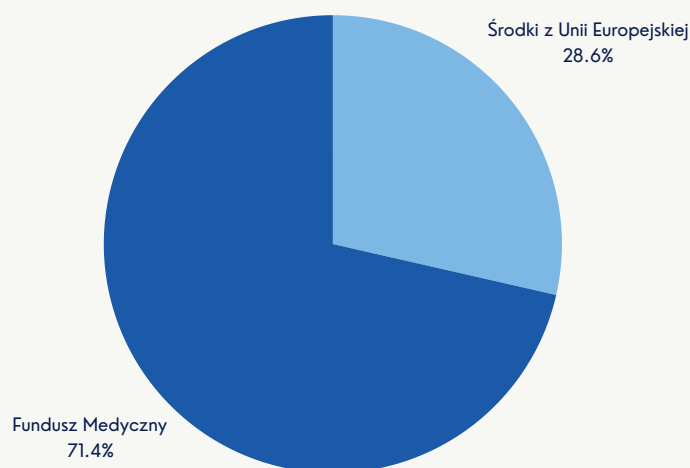
Listy rankingowe zawierają wszystkie oceniane propozycje projektów strategicznych, wskazując te, które mogą zostać objęte dofinansowaniem poprzez ustanowienie programu inwestycyjnego. Projekty zostały uszeregowane według liczby uzyskanych punktów – od najwyższej do najniższej.

W ramach konkursu oceniono łącznie 151 propozycji projektów, na łączną kwotę wnioskowanej dotacji wynoszącą 8 166 143 173 zł. W wyniku decyzji Ministra Zdrowia zwiększono alokację środków z pierwotnych 3 000 000 000 zł do 3 166 733 867 zł. Dzięki temu możliwe było wskazanie 53 projektów, dla których ustanowiony zostanie program inwestycyjny z pełnym, 100-procentowym dofinansowaniem.

3. Interpretacja danych

Proces przyznania środków na psychiatrię dzieci i młodzieży oraz onkologię w ramach konkursu inwestycyjnego prowadzonego przez Ministerstwo Zdrowia trwał około 13 miesięcy. Nabór wniosków w ramach Funduszu Medycznego rozpoczął się 6 maja 2024 roku i zakończył 10 lutego 2025 roku (pomimo pierwotnego terminu końcowego 31 sierpnia 2024 roku), natomiast wyniki konkursu zostały ogłoszone w czerwcu 2025 roku. Okres końcowy składania wniosków był wielokrotnie przekładany (z sierpnia 2024 na listopad 2024, a później finalnie na luty 2025).

Z ogólnej kwoty 4,2 miliarda złotych, która była przedmiotem procedury konkursowej, 3 miliardy złotych pochodziły z Funduszu Medycznego, natomiast pozostałe 1,2 miliarda złotych stanowiły środki pochodzące z funduszy Unii Europejskiej. W praktyce oznacza to, że dane przekazane Fundacji GrowSPACE przez Ministerstwo Zdrowia obejmują głównie alokację z Funduszu Medycznego.

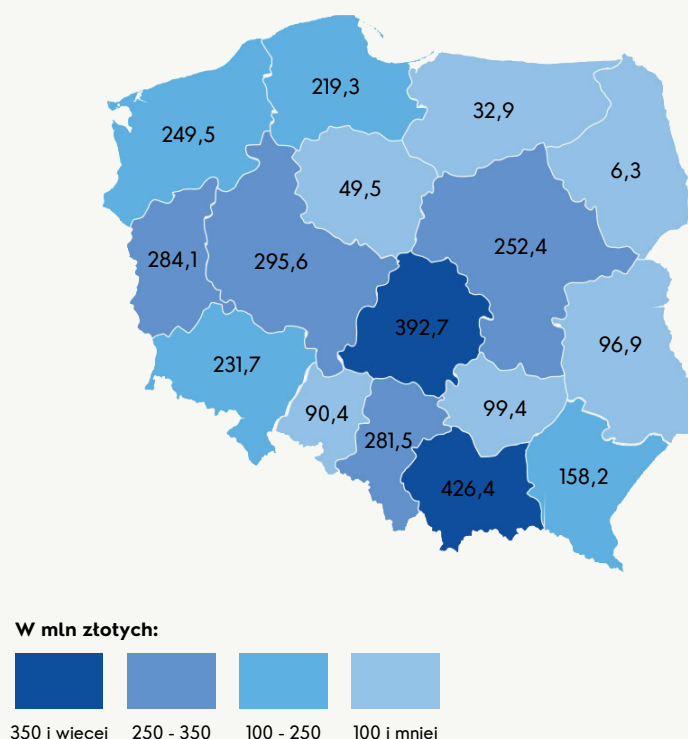
Środki unijne są uzupełniające i będą rozdzielane oddzielnie – głównie w ramach programów regionalnych lub centralnych działań realizowanych przez instytucje wdrażające politykę spójności na lata 2021–2027.

Wyjaśnijmy, że Fundusz Medyczny jest instrumentem krajowym, utworzonym ustawą z dnia 7 października 2020 r., finansowanym z budżetu państwa. Jego głównym celem jest wsparcie strategicznych inwestycji w system ochrony zdrowia, w szczególności w obszarach onkologii, chorób rzadkich, pediatrii i psychiatrii dziecięcej. Środki z tego funduszu są przyznawane w drodze konkursów organizowanych przez Ministerstwo Zdrowia i są realizowane zgodnie z uproszczonymi krajowymi procedurami.

Z kolei środki unijne pochodzą z funduszy strukturalnych, głównie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+. Ich rozdysponowanie odbywa się w ramach programów operacyjnych (np. Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego, FERS), z udziałem instytucji pośredniczących, takich jak urzędy marszałkowskie czy centralne agencje.

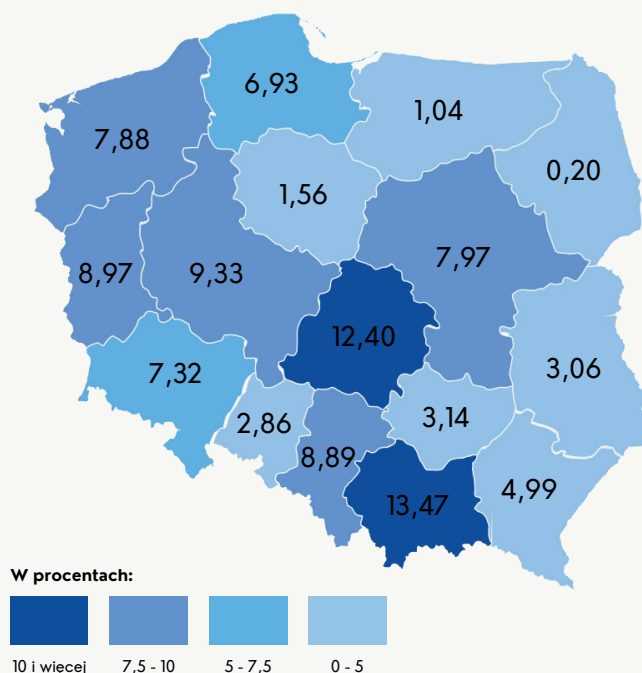
Najwięcej środków trafiło do województwa małopolskiego, które otrzymało łączną kwotę 426 404 393 zł. Kolejne było województwo łódzkie, gdzie przekazano 392 721 029 zł. Na trzecim miejscu uplasowało się województwo wielkopolskie z sumą 295 602 992 zł.

Województwo lubuskie otrzymało 284 138 932 zł, natomiast śląskie – 281 455 528 zł. Do województwa mazowieckiego trafiło 252 389 209 zł, a do zachodniopomorskiego – 249 455 569 zł.

Kolejne regiony otrzymały niższe kwoty: dolnośląskie – 231 702 321 zł, pomorskie – 219 322 631 zł, podkarpackie – 158 180 296 zł, świętokrzyskie – 99 408 204 zł, lubelskie – 96 902 206 zł, opolskie – 90 420 037 zł, kujawsko-pomorskiego – 49 450 000 zł, warmińsko-mazurskie – 32 860 696 zł, a najmniejsza suma trafiła do województwa podlaskiego, które otrzymało dokładnie 6 319 824 zł.

Podział ten ukazuje zróżnicowanie terytorialne w alokacji środków – sześć najlepiej dofinansowanych województw otrzymało łącznie 1 932 711 083 zł., co stanowi 61% całkowitej puli środków przekazanych w ramach konkursu. Pozostałe 10 województw musiało podzielić się 1 235 082 784 zł.

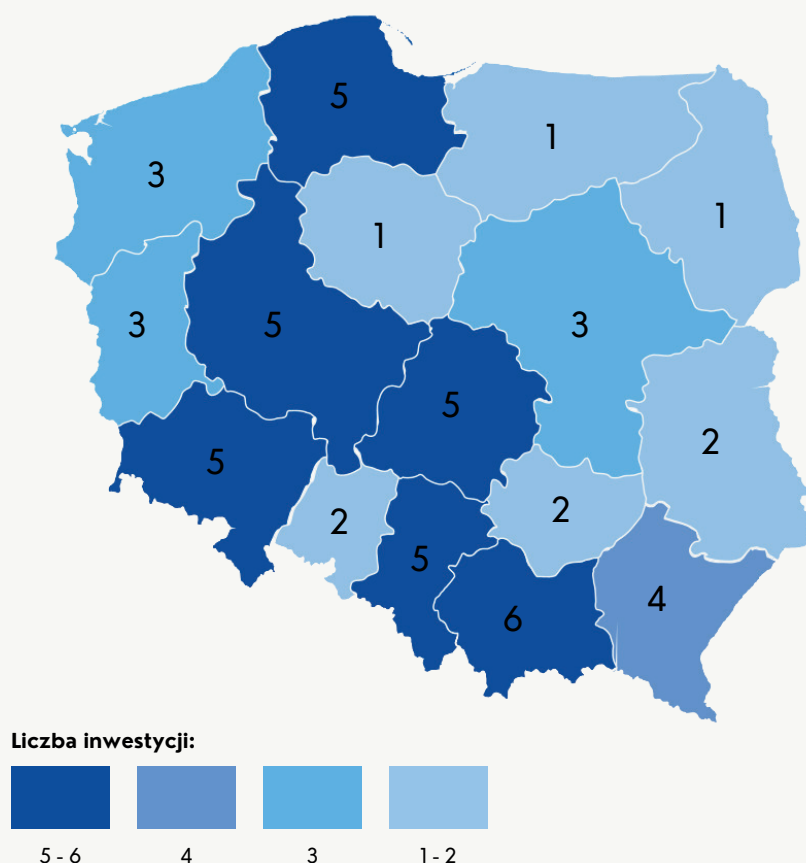

Najwięcej środków trafiło do Specjalistycznego Psychiatrycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Łodzi. Tam aż 200 000 000 zł zostanie przeznaczone na budowę nowego „Łódzkiego Centrum Neuropsychiatrii”

Dalej Ex aequo mamy Wielospecjalistyczny Szpital Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim. Tam 200 000 000 zł zostanie przeznaczone na przebudowę i modernizację budynków szpitalnych oraz doposażenie infrastruktury technicznej i medycznej w celu poprawy jakości i dostępności do kompleksowej opieki psychiatrycznej.

Drugą placówką z największą kwotą jest Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdroje” w Szczecinie. Tam 199 960 000 zł zostanie przeznaczone na budowę budynku na potrzeby stacjonarnego oraz ambulatoryjnego leczenia chorób psychicznych dzieci i młodzieży wraz z wyposażeniem i dostosowaniem infrastruktury zewnętrznej w ramach subfunduszu infrastruktury strategicznej.

Na trzecim miejscu jest Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie. Tam 197 640 000 zł zostanie przeznaczone na rewitalizację infrastruktury i budowę nowych obiektów użytkowych.

Oto lista pozostałych placówek, które otrzymały środki w wyniku rozstrzygnięcia konkursu:

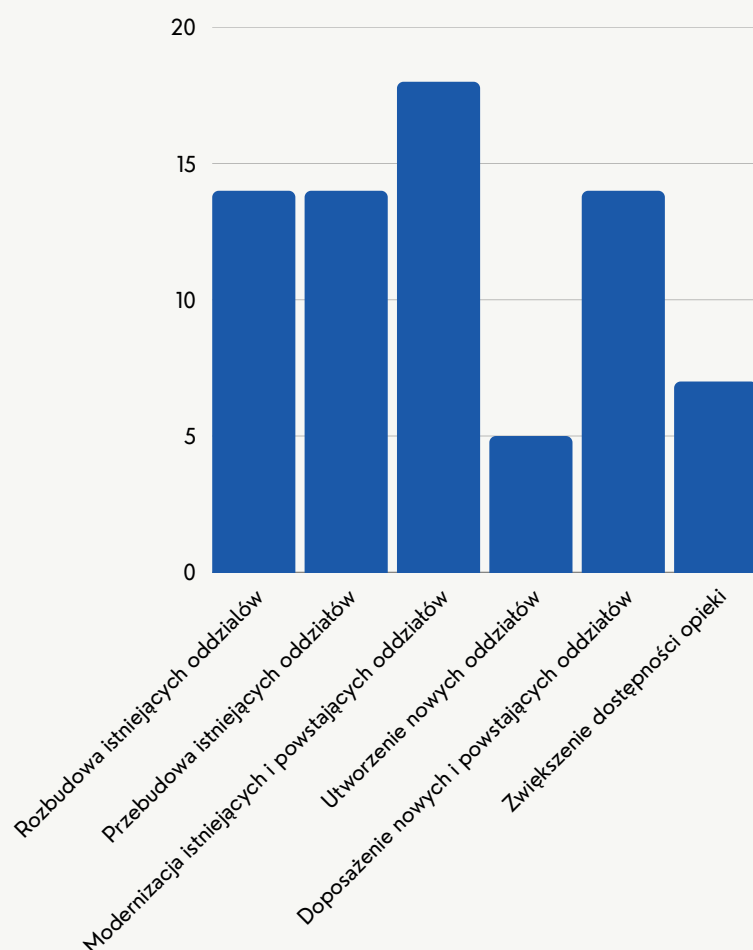
- 155 131 256 zł dla Klinicznego Szpitala Psychiatrycznego SPZOZ w Rybniku na Modernizację i rozbudowę Centrum Psychiatrii Sądowej oraz utworzenie Centrum Psychiatrii Dzieci i Młodzieży w Klinicznym Szpitalu Psychiatrycznym.
- 147 650 389 zł dla Szpitala Klinicznego im. Karola Jonschera Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu na budowę, przebudowę, modernizację i doposażenie oddziałów i innych komórek organizacyjnych opieki psychiatrycznej dzieci i młodzieży oraz dorosłych.
- 82 941 784 zł dla Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Sanoku na poprawę jakości oraz dostępności do usług medycznych w zakresie opieki psychiatrycznej poprzez budowę nowego budynku oraz wyposażenie Centrum Ochrony Zdrowia Psychicznego w Sanoku
- 60 234 607 zł dla Szpitala Wojewódzkiego im. św. Łukasza Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarnowie na utworzenie Ośrodka Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży wraz z ogrodem terapeutycznym
- 49 995 000 zł dla Wielospecjalistycznego Szpitala - Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Zgorzelcu na rzecz poprawy warunków świadczenia opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień.
- 49 940 000 zł dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze na rzecz budowy w Zielonej Górze przy ul. Wyspiańskiego nowego budynku na potrzeby Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży (I, II, III poziom referencyjny psychiatrii dzieci i młodzieży)
- 49 785 600 zł dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Centralnego Szpitala Klinicznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi na rzecz przebudowy, rozbudowy i doposażenia klinik psychiatrycznych.
- 49 766 603 zł dla 5. Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krakowie na rzecz budowy nowego budynku na potrzeby udzielania świadczeń psychiatrycznych.
- 49 548 030 zł dla Specjalistycznego Szpitala im. dra Alfreda Sokołowskiego na rzecz przebudowy, modernizacji i doposażenia placówki.
- 49 517 809 zł dla Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy na rzecz dostosowanie infrastruktury do udzielania świadczeń opieki zdrowotnej zgodnie z założeniami reformy opieki psychiatrycznej.

- 49 500 000 zł dla Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dra Krzysztofa Czumy na rzecz przebudowy wraz z rozbudową i doposażeniem infrastruktury strategicznej budynku szpitala wykonującego działalność leczniczą w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień .
- 49 500 000 zł dla Centrum Medycznego HCP na rzecz psychiatrii i psychogeriatrji w CM HCP - modernizacja i przebudowa istniejących oddziałów psychiatrycznych w Poznaniu oraz utworzenie jednostki psychogeriatrycznej w Luboniu.
- 49 450 000 zł dla Szpitala Uniwersyteckiego nr 1 im. dr. A. Jurasza w Bydgoszczy na rzecz poprawy dostępności i warunków leczenia poprzez nadbudowę, modernizację i doposażenie Kliniki Psychiatrii Szpitala Uniwersyteckiego nr 1 im. dr. A. Jurasza w Bydgoszczy
- 49 400 000 zł dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Łukowie na rzecz poprawy jakości i dostępności do świadczeń z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień poprzez modernizację placówki w Łukowie.
- 48 900 734 zł dla Wojewódzkiego Zakładu Opieki Psychiatrycznej w Krzyżówkach na rzecz budowy oddziału psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży oraz oddziału psychiatrycznego ogólnego dla dorosłych wraz z wyposażeniem.
- 48 568 726 zł dla Szpitala Wojewódzkiego im. Jana Pawła II w Bełchatowie na rzecz podniesienia jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych w obszarze psychiatrii poprzez dobudowę, przebudowę, modernizację i doposażenie w celu objęcia dofinansowaniem projektu strategicznego.
- 48 120 037 zł dla Specjalistycznego Szpitala im. ks. Biskupa Józefa Nathana w Branicach na rzecz rozbudowy szpitala o budynek z oddziałami psychiatrii dla dorosłych oraz częściową termomodernizację pawilonu C i D
- 47 502 206 zł dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Parczewie na rzecz rozbudowy, modernizacji i doposażenia Powiatowego Centrum Zdrowia Psychicznego w SPZOZ w Parczewie
- 47 305 020 zł dla Uzdrowiska Konstancin-Zdrój na rzecz utworzenia Konstancińskiego Centrum Psychiatrii Dzieci i Młodzieży
- 47 293 784 zł dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Cztuchowie na rzecz budowy oddziałów całodobowej i stacjonarnej opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień wraz z wyposażeniem i obiektami pomocniczymi w Szpitalu SPZOZ w Cztuchowie

- 47 215 000 zł dla Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu na rzecz rozbudowy i kompleksowej modernizacji Centrum Psychiatrycznego w Warcie, celem zwiększenia bezpieczeństwa pacjentów oraz podniesienia standardu Świadczeń zdrowotnych w zakresie psychiatrii oraz leczenia uzależnień.
- 47 151 703 zł dla Pabianickiego Centrum Medycznego na rzecz przebudowy i rozbudowa wraz z doposażeniem Pabianickiego Centrum Psychiatrycznego.
- 45 180 251 zł dla Dolnośląskiego Centrum Zdrowia Psychicznego we Wrocławiu na rzecz modernizacji i przebudowy jednostek szpitala psychiatrycznego wraz z wyposażeniem, posadowieniem kontenerowej poradni zdrowia psychicznego wraz z wyposażeniem i rewitalizacją przyległego parku w celu poprawy jakości świadczonych usług.
- 44 997 300 zł dla Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych im. St. Kryzana na rzecz przebudowy pawilonów: nr XVIII na oddział psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu, nr XIV na oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży oraz nr XVII na oddział psychiatryczny w ramach CZP
- 44 955 501 zł dla Szpitala Klinicznego im. dr. Józefa Babińskiego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krakowie na rzecz budowy nowego budynku szpitalnego wraz z infrastrukturą techniczną oraz zagospodarowaniem terenu na potrzeby Oddziału Psychiatrii Sądowej o Wzmocnionym Zabezpieczeniu.
- 44 316 435 zł dla Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego im. Prof. Tadeusza Bilikiewicza w Gdańsku na rzecz budowy Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży na terenie Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego im. prof. Tadeusza Bilikiewicza w Gdańsku.
- 43 445 569 zł dla spółki "Medison" na rzecz budowy Oddziału Psychiatrii Sądowej o podstawowym zabezpieczeniu.
- 42 300 000 zł dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. św. Jadwigi w Opolu na rzecz rozbudowy Centrum Psychiatrii Dla Dzieci I Młodzieży.
- 38 000 000 zł dla Szpitala Powiatowego im. Alfreda Sokółowskiego w Złotowie na rzecz modernizacji i rozbudowy wraz z wyposażeniem Centrum Zdrowia Psychicznego w Złotowie.
- 37 800 000 zł dla Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie na rzecz kompleksowej organizacja opieki psychiatrycznej polegającej na dostosowaniu budowlanym i sprzętowym obiektów.

- 37 244 223 zł dla Milickiego Centrum Medycznego na rzecz przebudowy, modernizacji i doposażenie infrastruktury strategicznej wspierającej realizowanie świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień.
- 34 198 932 zł dla Samodzielnego Publicznego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Międzyrzeczu na rzecz rozwoju infrastruktury i standardów opieki psychiatrycznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
- 32 860 696 zł dla Szpitala Miejskiego Św. Jana Pawła II w Elblągu na rzecz budowy budynku szpitalnego z dostosowaniem infrastruktury towarzyszącej w zakresie opieki psychiatrycznej dla dorosłych oraz rozszerzenie działalności o poradnię zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży.
- 29 172 486 zł dla Szpitala Specjalistycznego im. Henryka Klimontowicza w Gorlicach na rzecz rozbudowy i modernizacji Szpitala Specjalistycznego im. H. Klimontowicza w Gorlicach poprzez utworzenie nowych Oddziałów i Poradni psychiatrycznych oraz poprawę infrastruktury towarzyszącej i technicznej.
- 28 893 493 zł dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu na rzecz rozbudowy, przebudowy i modernizacji Centrum Zdrowia Psychicznego w budynkach C1 i C2 w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 4 w Bytomiu przy ul. Aleja Legionów 10 .
- 20 570 572 zł dla Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Leżajsku na rzecz budowy nowego budynku, nadbudowy oraz modernizacji i doposażenia CZP wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz budową placu zabaw i doposażenie CZP dla Dzieci i Młodzieży II poziom referencyjny.
- 12 209 903 zł dla Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Sosnowcu na rzecz rozbudowy, modernizacji i doposażenia Oddziału Klinicznego Psychiatrii i Psychoterapii Wieku Rozwojowego
- 11 551 869 zł dla Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego im. Ludwika Perzyny w Kaliszu na rzecz zapewnienia kompleksowej opieki psychiatrycznej dla dorosłych w Wojewódzkim Szpitalu Zespołowym w Kaliszu
- 7 444 189 zł dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Siedlcach na rzecz rozbudowy budynku o Poradnię Zdrowia Psychicznego oraz Oddział Dzienny Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży, doposażenie Oddziału Psychiatrycznego stacjonarnego dla dorosłych wraz z wymianą nawierzchni dojazdowej.
- 6 319 824 zł dla Szpitala Wojewódzkiego im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży na rzecz kontynuacji modernizacji oraz wsparcia rozwoju opieki psychiatrycznej.

- 6 050 000 zł dla spółki "Patronka" w Szczecinku na rzecz przebudowy, rozbudowy i modernizacji budynków podmiotu leczniczego na potrzeby oddziałów opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień wraz z niezbędną infrastrukturą i wyposażeniem.
- 5 662 940 zł dla Centrum Medycznego w Łąncucie na rzecz poprawy efektywności i dostępności do świadczeń zdrowotnych w Klinicznym Oddziale Psychiatrycznym dla Dzieci i Młodzieży w Centrum Medycznym w Łąncucie.

W latach 2025–2029 planowane są znaczące nakłady finansowe na rozwój psychiatrii dzieci i młodzieży. W roku budżetowym 2025 przewidziano 41 142 233 zł natomiast w 2026 roku kwota ta wzrośnie ponad piętnastokrotnie, osiągając poziom 640 778 472 zł.

Najwyższy poziom finansowania zaplanowano na 2027 rok – 1 220 666 487 PLN, co stanowi kulminacyjny punkt pięcioletniego harmonogramu inwestycji.

W kolejnych latach przewidziano stopniowe zmniejszanie wydatków: w 2028 roku zaplanowano 974 650 780 PLN, natomiast w 2029 roku – 289 495 894 PLN. Dane te wskazują na intensyfikację działań w pierwszej połowie okresu oraz stopniowe wygaszanie inwestycji w jego końcowej fazie.

Strategia ta może odzwierciedlać planowany etapowy rozwój infrastruktury i kadr, skoncentrowany na szybkim zwiększeniu dostępności usług psychiatrycznych dla dzieci i młodzieży.

Podział środków na kolejne lata

Rok budżetowy	Łączna kwota planowanych wydatków:
2025	41 142 233 PLN
2026	640 778 472 PLN
2027	1 220 666 487 PLN
2028	974 650 780 PLN
2029	289 495 894 PLN

4. Komentarze eksperckie

**Dominik Kuc, Członek Zarządu Fundacji
GrowSPACE, koordynator badania**

Wiele wiatr pozytywnych zmian dla psychiatrii dzieci i młodzieży w Polsce. Rekordowe środki i inwestycje powinniśmy traktować jako pierwszy, lecz miły krok w stronę poprawy komfortu młodych pacjentów i pacjentek. Zaplanowane inwestycje mają szansę docierać do tych miejsc, gdzie do tej pory pomocy brakowało. Lista białych plam czy punktów krytycznych zawsze była długa, a teraz pojawia się ten ruch o który tak długo zabiegaliśmy - ruch instytucji publicznych. Obietnicę z kampanii wyborczej 2023 roku, kiedy to obecne rządzące partie wskazały psychiatrię dzieci i młodzieży jako jeden ze swoich priorytetów, uznajemy za spełnioną. To jednak nie zwalnia nikogo urzędującego na Miodowej 15 z dalszej pracy na rzecz bezpieczeństwa psychicznego najmłodszych. Jako Fundacja GrowSPACE od stycznia 2023 konsekwentnie monitorujemy stan działań instytucji publicznych wokół zdrowia psychicznego. Wierzę, że wsparcie dla młodych osób w kryzysie powinno odbywać się również za pomocą wsparcia przedmedycznego i przedpsychologicznego.

Dlatego z nową Ministrą Zdrowia chcemy rozmawiać o dalszych kierunkach wsparcia. Na pewno poruszymy temat edukacji zdrowotnej i jej promocji. Następnym krokiem musi być właśnie powszechna i obowiązkowa profilaktyka. Tę jest w stanie zapewnić właśnie edukacja zdrowotna w szkołach. Jako Fundacja GrowSPACE będziemy monitorować wdrażanie tego przedmiotu do polskich szkół i przeprowadzimy akcje profrekwencyjne na rzecz edukacji zdrowotnej w Polsce.

**Paulina Filipowicz, psycholożka, samorządowczyni,
ekspertka ds. zdrowia psychicznego**

Analiza Fundacji GrowSPACE jest nie tylko wartościowym podsumowaniem alokacji środków publicznych, ale przede wszystkim głosem w sprawie, która od lat domaga się realnego zaopiekowania — zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Zawarte w opracowaniu dane potwierdzają, że mimo deklaratywnego wzrostu nakładów finansowych, wciąż mamy do czynienia z systemem, w którym dostępność i jakość wsparcia są mocno zróżnicowane terytorialnie, a inwestycje w infrastrukturę nie zawsze przekładają się na skuteczną i dostępną pomoc.

Z punktu widzenia praktyki psychologicznej szczególnie niepokojące pozostają dane o dramatycznym wzroście liczby prób samobójczych wśród dzieci i młodzieży oraz utrzymującym się deficycie psychologów szkolnych w setkach gmin. Rozbudowa infrastruktury to krok konieczny, ale niewystarczający — bez inwestycji w kadry, wczesną diagnozę, systemowe wsparcie edukacyjne i profilaktykę, będziemy wciąż działać w trybie "gaszenia pożarów".

Ważnym sygnałem płynącym z raportu jest również potrzeba transparentności i sprawiedliwości w dystrybucji środków. Skrajne różnice pomiędzy województwami — od 426 mln zł w Małopolsce do zaledwie 6 mln zł w Podlaskiem — wymagają pogłębionej analizy, ale też jasno pokazują, że samo zwiększenie budżetu nie gwarantuje równego dostępu do pomocy.

W świetle przytoczonych danych, konieczne jest stworzenie długofalowej strategii rozwoju psychiatrii dziecięcej, opartej na współpracy między resortami zdrowia, edukacji i samorządami, z udziałem środowiska ekspertów, pacjentów i organizacji społecznych. Tylko wtedy będziemy mogli mówić o realnej zmianie, a nie jedynie o cyklicznych zastrzykach finansowych.

**Nina Sługocka, koordynatorka projektów
zdrowotnych Fundacji GrowSPACE**

Nie można mówić o zdrowiu młodego pokolenia bez mówienia o ich zdrowiu psychicznym. Przeznaczenie niespotykanej dotąd kwoty na rozwój infrastruktury psychiatrii dzieci i młodzieży to sygnał, że temat zdrowia psychicznego młodych ludzi zaczyna być traktowany z należytą powagą i wreszcie zyskuje odpowiedni priorytet w polityce zdrowotnej państwa. To pierwszy, długo wyczekiwany krok – teraz pora na kolejne: działania, które realnie zwiększą dostępność wsparcia tam, gdzie młodzież najbardziej go potrzebuje.

Inwestycje w infrastrukturę psychiatrii dzieci i młodzieży są ważnym i potrzebnym krokiem. Nie mogą być jednak traktowane jako odpowiedź na wszystkie wyzwania. Współpracując z młodzieżą z całej Polski widzimy, że to nie tylko brak budynków, lecz przede wszystkim brak codziennego, dostępnego wsparcia jest dziś największym problemem.

Dlatego tak dużą wagę przykładamy do edukacji zdrowotnej – nie jako dodatku, ale jako realnego narzędzia profilaktyki i wczesnego reagowania. Potrzebujemy rozwiązań, które będą działały od razu: rozmów, które dzieją się w klasach, języka, który pozwala młodym osobom nazwać to, co przeżywają, i przestrzeni, w której można bezpiecznie poprosić o pomoc. Dobrze zaprojektowana edukacja może odegrać kluczową rolę w zmniejszaniu liczby kryzysów, zanim jeszcze trafią one do systemu ochrony zdrowia.

Kluczowym jest zatem, aby Ministerstwo Edukacji wraz z Ministerstwem Zdrowia we współpracy ze środowiskami szkolnymi, organizacjami pozarządowymi oraz lokalnymi liderami, promowały oraz aktywnie zachęcały do udziału w zajęciach z edukacji zdrowotnej — nie tylko uczniów i uczennice, ale także ich rodziców i opiekunów. To oni często jako pierwsi dostrzegają trudności swoich dzieci i mogą pełnić kluczową rolę we wspieraniu ich dobrostanu. Potrzebujemy jasnej, skoordynowanej kampanii informacyjnej, która pokaże, że edukacja zdrowotna to coś więcej niż program nauczania i kolejne zajęcia szkolne – to konkretne narzędzie budowania odporności psychicznej, rozpoznawania kryzysów i sięgania po pomoc na wczesnym etapie. Tylko łącząc inwestycje w infrastrukturę z codzienną, dostępną edukacją i wsparciem, możemy mówić o realnej zmianie w systemie ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

Osoby autorskie:

Dominik Kuc

autor analizy finansów publicznych Ministerstwa Zdrowia,
koordynator projektu

Alan Wysocki

współautor raportu, opracowanie redakcyjne

Komentarze eksperckie:

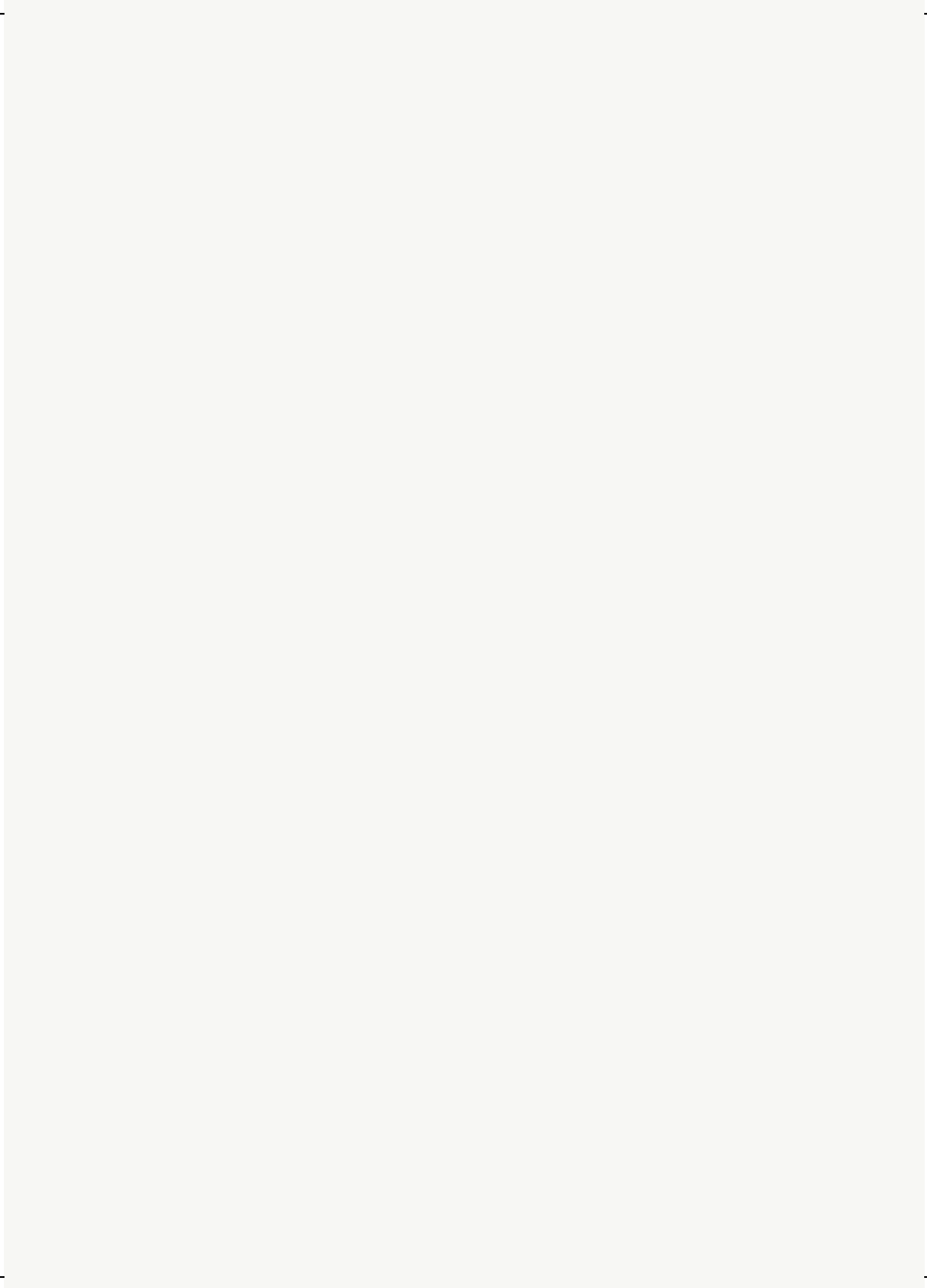
Dominik Kuc

Paulina Filipowicz

Nina Sługocka

Oprawa graficzna:

Maja Lewandowska

Fundusz Obywatelski
im. Ludwika i Henryka
Wujców